

Ämnessamverkan för helhet och sammanhang

Naturbruksförvaltningens satsning på förstelärare i ämnesintegrering

Christina Wallin, Axevalla hästcentrum
Anna Hagström, Naturbruksskolan Sötåsen

Innehåll

Om oss

■ Christina

- Varierad lärarerfarenhet under 20+ år
- Lärmiljöer/specialpedagogik, IKT, BoI och MIK
- Axevalla hästcentrum sedan 2018
- Dialogiskt och relationellt perspektiv

■ Anna

- 20 år på jobbet: Biologi, Naturkunskap, Matematik
- Kollegialt lärande, Aktionsforskning
- Lärmiljöer och IKT
- Hjärnan och lärandet

Om Naturbruksförvaltningen

- 5 skolenheter
 - Svenljunga: NB skog och naturturism
 - Angereds Gård: Vux trädgård mm
 - Uddetorp: NB lantbruk, BYS och Vux
 - Axevalla: NB Häst
 - Sötåsen: NB Lantbruk, Djur och Trädgård, SMD, Vux
- KC kompetenscentrum för utveckling av de gröna näringarna

Om försteläraruppdraget

- 6 förstelärartjänster på förvaltningen, varav 5 NB och 1 SMD
- En förstelärare på varje NB-enhet (4 st) som har samma inriktning
- Fokus HT22/VT24: ämnesintegration
 - Tidigare uppdrag: Utveckla lärmiljöer
- Frihet i utformningen
- Förarbete: tidigare forskning

Utgångspunkter

Målbild 2025

- [Till rapporten](#)
- ”Vi arbetar för att hitta utbildningens röda tråd genom **ämnesintegrering**...
- Vi erbjuder våra elever/studerande **en helhet** med hög kvalitet på undervisning, internat och praktik utifrån utbildningen/läroplanens mål och näringens framtida behov.

Varför?

Skolinspektionens granskning av yrkesprogrammen

”Helhet och sammanhang behöver i högre grad prägla undervisningen på yrkesprogrammen”

[Helhet i utbildningen på gymnasiets yrkesprogram \(skolinspektionen.se\)](https://skolinspektionen.se)

Förstudie

- Uppdrag från skolchefen – tidigare forskning
- Gymnasiets läroplan nämner integrerad undervisning
- Ökar ämnesstatus och kompetens
- Rektor central
- Skapa förutsättningar i tid
- Långsiktighet
- Begreppen:
Ämnesintegrering ↔ Ämnessamverkan

Christina Wallin – Axevalla Hästcentrum

Om Axevalla Hästcentrum

- Certifierat som Kvalitetsmärkt Hästgymnasium av Hästnäringens yrkesnämnd (HYN)
- Hästskötare - Inriktningar: rid, island och trav
 - Nu ca 90 elever
 - Efter utbyggnad (klar 2024) planerat ca 250 elever
- Vux, BYS och Hovslagarskolan.
- Samverkar med Axevalla travbana

År 1- planering

- All varaktig förändring föds i verksamhetens behov.
- Elisabeth Åsén Nordström (2017). *Kollegialt lärande genom pedagogisk handledning och lärande samtal*. Liber.
- Diskussioner i ämnesgrupper och i tvärgrupper (GG och Yrk)
 - Vilka förutsättningar behövs?
 - Vad gör vi redan och vad kan vi utveckla?
- Enkäter i klasser, åk 2 och 3

Resultat

- Möjliggöra genom schema och planeringsmöjligheter
- Förstå varandras ämnen
- Exempel på vad vi redan samverkar kring.

Exempel på ämnessamverkan

- **Matematik:**
 - Temporäkning i trav (Ridning och körning)
 - Foderstater (Hästkunskap)
- **Engelska och hästkunskap/naturbruk:**
 - Clinic på engelska + terminologi
 - Guidning i stallarna på engelska
- **Svenska och hästkunskap + APL:**
 - Skriva journaler
 - CV för utlands-APL
- **Samhällskunskap och naturbruk:**
 - Mitt drömstall (ekonomi och regler)

År 2- implementering

- Vill planera långsiktigt så det inte hänger på en lärares engagemang.
- Utveckla det vi redan ämnesintegrerar
- Planera ett projekt för hela skolan
- Göra en ny ämnesintegration per årskurs - göra integrationen "hållbar"
- KASAM både för elever och pedagoger

Anna Hagström - Naturbruksskolan Sötåsen

Upplägg: Kollegial utveckling för ämnessamverkan

- Uppdrag: En timme var fjärde vecka under ett läsår
- Kollegial utveckling i grupp
- Grupper baseras på
 - skolform
 - individens valda program mål/examensmål och läroplansmål
 - befintliga idéer för ämnessamverkan

Programmål / Examensmål

- *att bruka naturen på ett sätt som främjar hållbar utveckling och vårdar ekosystemen*
- *ekologiska samband och hur naturbruk påverkar/påverkas av biologiska processer*
- *arbetsmiljö och säkerhet*
- *innovativt tänkande - ta initiativ och lösa problem*
- *globalt perspektiv på naturbruk*
- *lagar och författningar*

- *planera, genomföra och bedöma arbetsresultat*
 - *perspektiv: kvalitet, effektivitet, miljö*
- *använda yrkesrelevant digital teknik*
- *ta ställning i etiska frågor kopplade till yrket*
- *kommunikation- och samarbetsförmåga*
- *arbeta med språket i alla ämnen*
 - *argumentera*
 - *söka, sovra och bearbeta information*

Läroplansmål

Generella mål

- *entreprenörskap och företagande*
- *digital kompetens*
- *kommunikativ och social kompetens*
- *förmåga till reflektion och kritisk granskning*
- *hälsa och fysisk aktivitet*
- *etiska – demokratiska perspektiv*
- *miljöperspektiv – hållbar utveckling*
- *internationella perspektiv*
- *historiska perspektiv*
- *jämställdhet (ny från ht 22)*
- *sexualitet, samtycke och relationer (ny från ht 22)*

Specifika mål, t ex

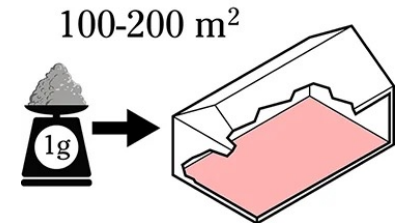
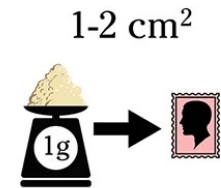
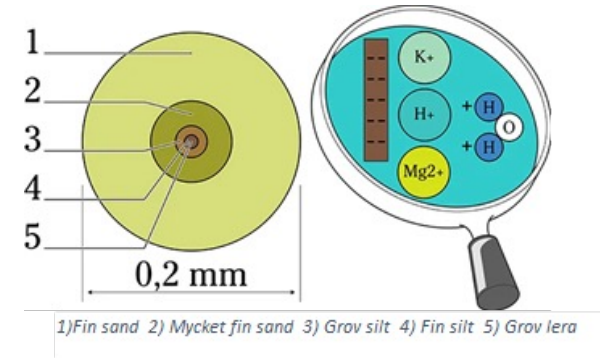
- *använda bibliotek och deras resurser*
- *kultur som källa till självinsikt och glädje*
- *känsla för estetiska värden*
- *kulturarvet*
- *mänskliga rättigheter*
- *nationella minoriteter*
- *demokratiska beslutsprocesser och arbetsätt*
- *arbetslivets villkor*

Ämnesgrupper för kollegial utveckling

1	APL och arbetsmiljö på engelska	Engelska, Naturbruk, Djuren i Naturbruket
2	Våga ta del – våga ta plats: Djur som inspiration för samarbete och kommunikation	Svenska, Sällskapsdjur mm
3	Läsa, hitta information och analysera text i relevanta yrkestexter	Svenska, Markens och växtens biologi mm
4	Bygga elevernas Excel-kompetens: Röd tråd över 3 år	Biologi, Matematik, Entreprenörskap/företagsekonomi
5	Naturvårdsplanen i praktiken	
6	Jämställdhet och könsroller i naturbruk	
7	Plan för fasta studiebesök inom lantbruk	
8	Fysisk aktivitet i skolskogen (med eller utan hund)	Idrott & Hälsa, Hund, Skötsel av utemiljöer
9	Redo för arbetslivet	SYV, APL, Samhällskunskap
10	SMD Från stock till stekpanna – svamparnas hemliga liv	Biologi Naturbruk, Idrott och Hälsa, Hem- och konsumentkunskap, Svenska och Engelska
11	SMD Naturbruk förr och nu: Sötåsen 65 år	Historia, Naturbruk, Svenska

Exempel 1: läsa yrkestexter

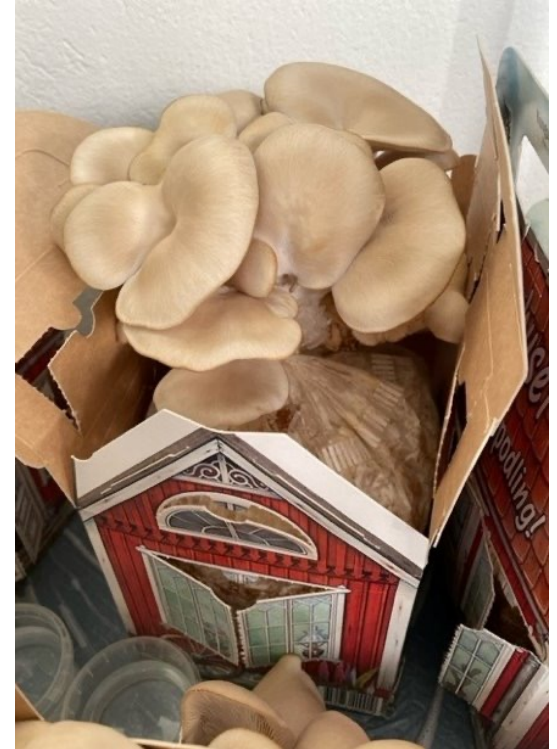
- Svensklärares kompetens stödjer yrkesämnet
- Mallar till lärare:
 - [Arbetsblad_läsnyckel.docx](#)
 - [MALL 2_Hur du och dina elever kan arbeta med en lärobokstext_faktatext.docx](#)
- Exempel i kursen "Markens och växtens biologi"
 - [Läsnyckel_Jordens byggstenar_Väderstad kopia.docx](#)

Exempel 2: Från stock till stekpanna

Svamparnas hemliga liv

- Brett samarbete med praktisk svampodling, plockning och tillagning av svamp inne och ute, teori om svamp och nedbrytning m m
- Målet är att öka elevernas förståelse om svampens betydelse inom naturbruk;
 - nedbrytare, matingrediens och nischgröda
 - välbefinnande vid plockning
 - allemansrätten - historiskt perspektiv

Förstelärarens roll

- Skapa ramarna
- Facilitera kommunikation inom och mellan grupper
 - IKT som verktyg: delad OneNote, delad slutredovisning
 - Ger inspiration och motivation att se de andra gruppernas arbete
 - Plattform för feedback mellan grupperna
- Handleda och inspirera

Sammanfattning

Lärdomar hittills

Framgångsfaktorer

- Rektor avsätter tid
- Erfarenhet ger mandat – förstelärare som känner arbetsplatsen och kollegorna
- Tydlig plattform för kommunikation och handledning

Utmaningar

- Rektors delaktighet
- Flexibilitet i schemalagningen kontra elevers behov
- Tid för det kollegiala utvecklingsarbetet
- Långsiktighet i utvecklingsarbetet

Tack för idag!

